

Prawo cywilne procesowe

Sądowa ochrona praw prywatnych

Seminarium specjalizacyjne – proseminarium (IV rok)

rok akademicki 2026/27 • środy godz. 13:15–14:45

zembrzuski@wpia.uw.edu.pl

prof. UW dr hab. Tadeusz Zembrzuski

zembrzuski.eu

O seminarium

CHARAKTERYSTYKA ZAJĘĆ

Przedmiotem seminarium specjalizacyjnego (proseminarium) jest szeroko rozumiane cywilne prawo sądowe – od procesu cywilnego, przez postępowanie nieprocesowe, po postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Celem zajęć jest całościowe poznanie prawa cywilnego procesowego, z uwzględnieniem jego funkcji, wzajemnych zależności między poszczególnymi instytucjami oraz ich praktycznego zastosowania. Analizie poddawane są wybrane, aktualne i problemowe zagadnienia, istotne nie tylko z perspektywy przygotowania do egzaminu, lecz przede wszystkim przydatności w przyszłym wykonywaniu klasycznych zawodów prawniczych – adwokata, radcy prawnego, sędziego, referendarza sądowego czy komornika sądowego. Zajęcia służą rozwijaniu umiejętności wykładni przepisów, analizy orzecznictwa, rozwiązywania problemów procesowych oraz formułowania i obrony własnego stanowiska.

FORMUŁA ZAJĘĆ

Seminarium nie ma formy tradycyjnego wykładu ani cyklu referatów. Jego podstawą jest aktywna rozmowa, wymiana poglądów i moderowana dyskusja wokół konkretnych instytucji, problemów interpretacyjnych oraz przypadków występujących w praktyce sądowej. Uczestnicy wspólnie analizują możliwe rozwiązania, oceniają argumenty przemawiające za poszczególnymi stanowiskami i konfrontują regulacje kodeksowe z dorobkiem judykatury oraz doktryny. Istotnym elementem zajęć jest praca metodą problemową i swoista „burza mózgów”, pozwalająca dostrzec, że zagadnienia procesowe często nie mają jednego oczywistego rozwiązania.

CEL ZAJĘĆ

Konstrukcja zajęć służy aktywizowaniu uczestników, sprzyja rozwijaniu samodzielności, kultury argumentacji i debaty, umiejętności reagowania na kontrargumenty oraz swobodnego posługiwania się językiem prawniczym. Zajęcia wymagają otwartości na dyskusję i gotowości do wspólnego poszukiwania rozwiązań.

Wybrane zagadnienia do dyskusji

- 01 Konstytucja a kodeks postępowania cywilnego
 - 02 Prawo procesowe w świetle zasad postępowania
 - 03 Prawda materialna a prawda formalna w procesie cywilnym
 - 04 Formalizm postępowania – zaleta czy mankament?
 - 05 Droga sądowa – dostęp do ochrony sądowej
 - 06 Sądownictwo a powoływanie sędziów – perspektywa ETPCz
 - 07 Sędziowie pokoju – anachronizm czy ratunek dla wymiaru sprawiedliwości
 - 08 Skład sądu – między monokratycznością a kolegialnością
 - 09 Właściwość sądu – doświadczenia i perspektywy
 - 10 Wyłączenie sędziego – perspektywa orzecznictwa TK
 - 11 Atrybuty strony procesu – legitymacja procesowa
 - 12 Powództwa przedstawicielskie – procesowa ochrona konsumenta
 - 13 Zdolność procesowa – kontakty z rodzicem reprezentacja małoletniego
 - 14 Współuczestnictwo procesowe a wielopodmiotowość
 - 15 Strona a osoba trzecia – postępowanie grupowe
 - 16 Interwencja uboczna – wokół interesu prawnego
 - 17 Interwencja uboczna a skutek interwencyjny
 - 18 Pełnomocnik i pełnomocnictwo procesowe – prawo prywatne a publiczne
 - 19 Przymus adwokacko-radcowski a zdolność postulacyjna strony
 - 20 Pisma procesowe – perspektywa zawodowego pełnomocnika
 - 21 Zwrot czy odrzucenie – wokół problematyki pozwu i powództwa
 - 22 Rodzaje powództw – ustalenie, ukształtowanie czy sprostowanie
 - 23 Żądanie ewentualne vs żądanie zgłoszone na pierwszym miejscu
 - 24 Powództwo oczywiście bezzasadne a prawo do rzetelnego procesu
-

- 25 Ustność czy pisemność postępowania – dominacja czy zmierzch
 - 26 Posiedzenie przygotowawcze i plan rozprawy a efektywność postępowania
 - 27 Koncentracja materiału procesowego – między prekluzją a dyskrejonalną władzą
 - 28 Nadużycie prawa procesowego – standardy a sankcje
 - 29 Rozprawa a zapobieganie niełojalności procesowej – zastrzeżenia do protokołu
 - 30 Jawność postępowania sądowego – zasada czy wyjątek
 - 31 Rozprawa – symulacja rozprawy w procesie cywilnym
 - 32 Doręczenia – pośrednie, bezpośrednie czy komornicze
 - 33 Koszty sądowe – case study
 - 34 Obrona pozwanego – zarzut potrącenia
 - 35 Ugoda sądowa a postępowanie pojednawcze
 - 36 Mediacja – rozwiązywanie konfliktu czy sposobu podejścia do konfliktu
 - 37 Postępowanie dowodowe – dowody sprzeczne z prawem
 - 38 Środki dowodowe – świadek a dowód z zeznań na piśmie
 - 39 Postępowanie dowodowe – umowa dowodowa
 - 40 Pozbawienie możliwości obrony praw strony
 - 41 Nieważność postępowania a nieistnienie orzeczenia
 - 42 Orzekanie - wyrok wstępny
 - 43 Samodzielność jurysdykcyjna sądu – pełna czy ograniczona?
 - 44 Ogłaszanie i uzasadnianie wyroków – tradycja a postęp
 - 45 Moc wiążąca a powaga rzeczy osądzonej
 - 46 Pokrzywdzenie a interes prawny na tle zaskarżania orzeczeń
 - 47 Apelacja – rola i kognicja sądu odwoławczego
 - 48 Zażalenie – dewolutywne czy poziome
-

- 49 Skarga kasacyjna – Sąd Najwyższy w systemie zaskarżania
- 50 Ustalenia faktów i ocena dowodów jako podstawy skargi kasacyjnej
- 51 Skarga nadzwyczajna a komplementarność środków zaskarżenia
- 52 Postępowanie w sprawach gospodarczych – przedsiębiorca a proces
- 53 Postępowanie w sprawach własności intelektualnej – wezwanie do udzielenia informacji
- 54 Postępowanie w przedmiocie uzgodnienia płci
- 55 Sąd rejestrowy a ważność uchwał podmiotów korporacyjnych
- 56 Sąd wieczystoksięgowy a upadłość wnioskodawcy
- 57 Sąd opiekuńczy – zarządzenia tymczasowe
- 58 Ubezwłasnowolnienie jako relikty normatywny – wokół zagadnienia legitymacji
- 59 Arbitraż i arbiter – zalety i mankamenty postępowania przed sądem polubownym
- 60 Kontrola sądowa przymusowego arbitrażu sportowego
- 61 Postępowanie zabezpieczające – efektywność i trwałość hipoteki przymusowej
- 62 Rozgraniczenie postępowania rozpoznawczego i egzekucyjnego
- 63 Kognicja sądu w postępowaniu klauzulowym
- 64 Dłużnik a wierzyciel – równouprawnienie czy uprzywilejowanie
- 65 Nadzór judykacyjny w postępowaniu egzekucyjnym – skarga na czynności komornika a zarządzenia z urzędu
- 66 Egzekucja z ruchomości – zajęcie a sprzedaż rzeczy
- 67 Suma przymusowa w egzekucji świadczeń niepieniężnych
- 68 Koszty egzekucji sądowej
- 69 Powództwa przeciwegzekucyjne – rola zarzutów
- 70 Wymiar sprawiedliwości w czasach COVID-19 – trwałość czy tymczasowość
- 71 Kodeks postępowania cywilnego – w poszukiwaniu optymalnego modelu
- 72 Postmodernizm a kodeks postępowania cywilnego

Do każdego tematu seminarzyści otrzymują online materiały do lektury (przed zajęciami) - artykuły, opracowania, orzeczenia Sądu Najwyższego, glosy – opublikowane na łamach czasopism naukowych, opracowań monograficznych lub książek jubileuszowych